

KERK & Leven

49

2022

WEEKKRANT

7 DECEMBER

JAARGANG 83

EDITIE 4330

SINT-FRANCISCUS
SINT-ANTONIUS
DON BOSCO

FEDERATIE FRANDO

WWW.KERKENLEVEN.BE

P900720 | AFGIFTEKANTOOR: 2099 ANTWERPEN X | AFZENDER: HALEWIJNLAAN 92 - 2050 ANTWERPEN

SINT-ANTONIUS HEVERLEE - ALLERHEILIGEN - ALLERZIELEN 2022

Wees welkom beste mensen.

Vooral welkom aan de familie en vrienden van diegenen van wie wij in het voorbije jaar hier in deze kerk afscheid moesten nemen.

Hen en allen die ons dierbaar zijn en blijven, willen wij vandaag gedenken.

Jean-Pierre Kerckaert
Ellen Vogelaers
Maria Moonen
Pauline Khondo Ntoto
Armand Henrion
Jacqueline Kapinga Kanku
Agnes Stroobants
Marc Hamels
de kleine Asia

en de velen die ons zo dierbaar zijn van ons zijn heengegaan.

De velen uit ons midden die onvervangbaar blijven.
De slachtoffers van onzinnige oorlogen en geweld.
De velen die gestorven zijn door gebrek aan voedsel en verzorging.

Sterven, loslaten, verdriet, verlies,... het maakt deel uit van ons leven. Maar ook dankbaarheid en hoop...

Daarom is het goed dat we hier samen zijn vandaag. Het is een uitdrukking van onze dankbaarheid voor de kans die we kregen hen te mogen kennen, voor de vreugde en het plezier die we met hen beleefden, voor alles wat zij voor ons waren.

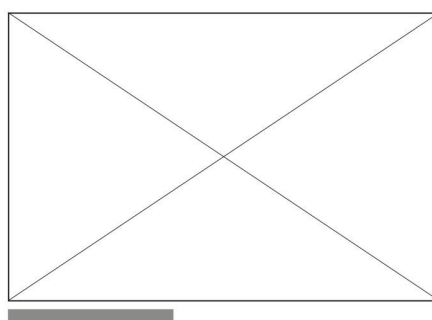
Maar we willen elkaar ook zeggen dat we hen missen.

Moge dit samenzijn ook een teken zijn van ons vertrouwen in Hem die ieders naam heeft gegrift in de palm van zijn hand. Hij... onze hoop.

Bezinning

Je woord leeft niet meer onder ons, je hand wordt niet meer aangereikt, je zuchten en proberen, het is niet meer in ons bereik; je diepe warme stem; je lange luisteren, je verborgen vechten, dat alles is voorgoed uit ons zichtbaar leven verdwenen;

en toch, je bent nog steeds aanwezig, dan bij de één, dan bij de ander, je beeld is niet meer te vergeten, zozeer hebben we je begrepen. Je woorden dragen verder ... je handen geven voort ... je luisteren en proberen ... we gaan er elke dag mee door In onze liefde leef je verder; mens blijf je in onze herinnering. In onze hoop woon je nu bij God, veilig en beschermt.

Colofon

DIENST PAROCHIEBLADEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren. **KERK & leven** is een uitgave van Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS
Herman Van Overbeke
Kasteelstraat 58,
3330 Korbek-Lo
tel. 016 250593 gsm 0474 893766
hv.overbeke@telenet.be

EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 11
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Vollhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op **0492 319215**

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 11 december
3e zondag van de advent
8/12/1912 eerste vieringio u. Eu-
charistieviering
Voorganger: Priester AnthonyJude
Okafor
Assistent: Gaston Eysermans
Lector: Guido Lauwerier
Zang: Franciscuskoor
Orgel: Herman Baumers

Zondag 18 december
4e zondag van de advent
Tentoonstelling **kunstvoorwer-
pen in olijfhout uit Bethlehem**
(Palestina) voor en na de viering
10 u. Woord en communiedienst

Voorganger: Gaston Eysermans
Lector: Lutgarde Frederix
Zang: Guy Saenen
Orgel: Koen Verheyden

SINT-ANTONIUS

Viering elke zondag om 11 uur

DON BOSCO

De werkgroep liturgie bezorgt de teksten van de vieringen, ook als die wegvallen, aan de parochianen. Op de website www.ademtocht.be zijn de teksten ook terug te vinden.

Volgende vieringen:

Zondag 11 december
Zondag 18 december
Zondag 25 december - Kerstviering met
ook aandacht voor de Viering Vredeslicht
van de Pastorale Zone

Sluit jij weer bij ons aan?

**PAROCHIEBLAD KERK&LE-
VEN – HERABONNERING**

Toch niet vergeten?

Abonneren of inschrijven kan door
50 euro te storten op rekening:
BE65 7360 4731 0196 van
PZK – PAROCHIEBLAD FRA-ANT-
DBO-ZR
Amerikalaan 29 – 3000 Leuven

Shoppen

Ik hou niet echt van kleren shoppen. Aan passen heb ik een hekel. Een van mijn nachtmerries is om halverwege een pasmaneuver in een kledingstuk verstrikt te raken, met mijn armen omhoog en de jurk muurvast om mijn schouders, zodat ik niet meer verder of terug kan. Gevangen in een jurk, omdat ik op het cruciale moment de rits in de zijnaad heb gemist. Maar er is een kant aan paskamers die al die wonden heelt. En dat is de grenzeloze solidariteit tussen vrouwen die daar heerst. Vrouwen geven elkaar nergens zo makkelijk complimentjes als voor de gordijnen van de paskamers. 'Dat model staat u goed.' 'Die kleur past fantastisch bij uw haren.' 'Dat is echt helemaal uw stijl.' En nog veel meer van dat moois. Al die peptalk hebben we broodnodig. Dat weet elke vrouw en daarom leveren we zo ruimhartig positieve commentaar. Omdat we beseffen dat we die ondersteunende woor-

den ook zelf kunnen gebruiken. Een nieuwe outfit passen is voor een vrouw een gewichtig moment. Het bepaalt hoe we daarna de wereld tegemoet zullen treden. In een omgeving waarin je als vrouw altijd eerst op je uiterlijk wordt beoordeeld, is dat niet zonder belang. En alle beetjes helpen. Onze eeuwige twijfels worden door die vrouwelijke solidariteit platgewalst. 'Zijn mijn billen niet te dik in die broek?' 'Nee hoor, die stof valt daar juist mooi naar beneden.' 'Is dat rokje niet te kort?' 'Welnee, je hebt toch mooie knieën?' 'Is die kleur niet te flashy voor mijn leeftijd?' 'Een beetje kleur maakt u juist jonger!' Enzovoort. Totdat we getroost en gesterkt tot een aankoop overgaan. De jurk, de broek of het rokje. Plus de stevige aanmoedigingen er gratis bovenop. **Kolet Janssen** (<https://www.koletjanssen.be/blog/shoppen/>) gepubliceerd op 14 juni 2022

MEDITATIE IN DE CHRISTELIJKE TRADITIE

België - 7/10/2022
pypejose@gmail.com

Hoewel je meditatie zeer goed alleen kunt beoefenen, doet het toch ook deugd om het in groep te beleven. Onze samenkomsten gaan door **in het Don Bosco centrum**. Afhankelijk van de beschikbaarheid zal de bijeenkomst doorgaan in de grote zaal of in Ademtocht.

Data 2022 meditatiegroep:
Maandagen van 20u tot 20.30u - Vrijdagen van 10u tot 10.30u

December 2022: maandag 19 en vrijdag 9 en 23 december 2022

Katrien Rombouts
GSM: 0498 84 10 43
katrien.rombouts@hotmail.com

Het belang van de meditatie is dat je uit eigen ervaring leert dat het voor ieder van ons een levenstaak is om onze bron te vinden en de zin van ons leven.

Ik denk dat we moeten inzien dat die ontdekking van ons eigen centrum en onze terugkeer ernaar de eerste opdracht en de eerste verantwoordelijkheid zijn voor ieder mens, als hij ten volle mens wil worden. Nogmaals: in de discipline van de meditatie zal je uit eigen ervaring leren dat één zijn met je eigen centrum betekent dat je één bent met elk centrum.

Pype Jose – Christelijke Meditatie

Jaarkalenders teveel?

Ik zou graag een kleine oproep willen doen in verband met jaarkalenders 2023.

Vele firma's of verenigingen geven dan aan hun klanten of leden een jaarkalender. Soms wordt men ermee overspoeld.

Mag ik vragen ze NIET in de papier-slag te gooien maar ze mee te brengen naar de kerk. Er staat een doos

achteraan op tafel. Of ze te bezorgen aan zuster Mia of op het secretariaat van de parochie.

In december worden ze dan naar de gevangenis gebracht waar ze uitgedeeld worden aan de bewoners.

Deze mensen zijn daar heel blij en dankbaar voor.
DANK U WEL
Zuster Mia

Kalenderblaadje

Meditatie is een methode die discipline vraagt en je kan dit voor jezelf slechts naar waarde schatten wanneer je 'probeert'.

Het woord discipline komt van het Latijnse woord 'discere', wat 'leren' betekent.

Er is discipline nodig om een taal te leren, het spelen van een muziekinstrument onder de knie te krijgen, maar ook om lief te hebben en een relatie te behouden.

Discipline is niet efficiënt wanneer ze extern wordt opgelegd tegen onze wil.

Wil discipline resultaat opleveren, dan moet ze vanuit een vrije wil worden genomen en volgehouden. Dat is zeker het geval met spirituele discipline.

Zonder discipline blijven we gevangen in ons eigen ego en zijn repertorium aan angsten, zorgen, fantasieën en verlangens.

Pype Jose – Christelijke Meditatie
België - 7/10/2022
pypejose@gmail.com

INZAMELACTIE

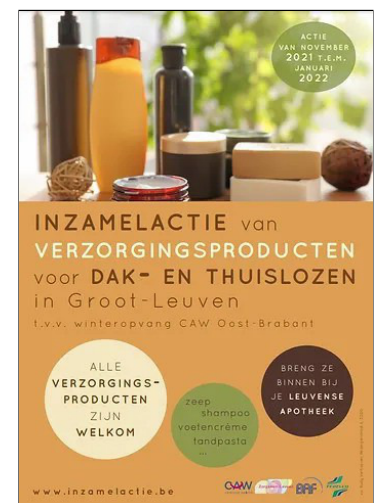
Verzorgingsproducten

Van 14 november tot eind februari kan je douchegel, shampoo, tandpasta en andere verzorgingsproducten ongeopend inleveren bij apothekers.

De spullen worden geschonken aan wie dak- of thuisloos is en in de winteropvang van het CAW overnacht.

Op www.inzamelactie.be vind je een lijst van deelnemende apothekers.

LVN Kessel-Lo – Stadmagazine van november 2022

INZAMELACTIE van VERZORGINGSPRODUCTEN voor DAK- EN THUISLOZEN in Groot-Leuven
i.v.v. winteropvang CAW Oost-Brabant

ALLE VERZORGINGS-PRODUCTEN ZIJN WELKOM

BRING ZE BINNEN BIJ JE LEUVENSE APOTHEEK

www.inzamelactie.be

UDLL LEUVEN - DE KOLONIALE ERFENIS

Peter Verlinden

Udll Leuven - 11 oktober 2022

PETER VANDERLINDEN
gastdocent KU Leuven (2008-2022)
journalist (VRT: 1987-2019)

DE KOLONIALE ERFENIS

De Belgisch-Congolese relaties sinds de onafhankelijkheid (1960)

De onafhankelijkheid

De Belgisch-Congolese relaties van de afgelopen (ruim) zestig jaar worden wel eens benoemd als een haat-liefde-relatie: periodes van grote afstand en conflicten afgewisseld met (kortere) momenten van intense samenwerking, zelfs van euforie.

Deze verhouding tussen beide landen vindt enige verklaring in de 'koloniale erfenis': de manier waarop Congo gedurende 52 jaar gekoloniseerd werd door België met daaraan voorafgaand de periode van Kongo-Vrijstaat (1885-1908) van de Belgische koning Leopold II.

Maar ook het verloop van de overgang naar de onafhankelijkheid in dat cruciale jaar 1960 blijft tot vandaag nazinderen, zowel in Congo als in België:

de politieke tegenstellingen,
de economische afspraken,
de turbulente dag van 30 juni 1960,
de muiterij van het Congolese leger
en het geweld tegenover Belgen en Congolezen,
de chaotische eerste vijf jaren van het onafhankelijke Congo.

Het regime Mobutu

Vanaf 1965 leek een zekere **stabiliteit** in te treden onder het regime

van president Mobutu die 32 jaar aan de macht zou blijven, al was hij ook al voor zijn formele presidentschap een bepalende factor voor de machthebbers.

Het politieke België koos ervoor, toch tot 1990, om het Mobutu-regime niet essentieel in vraag te stellen. In die kwart eeuw zijn de fundamenten gelegd voor de toestand van het huidige Congo.

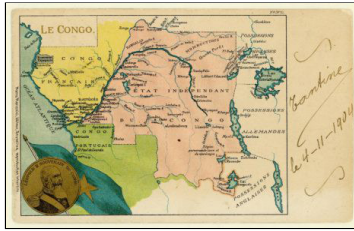
Enerzijds creëerde president/dictator Mobutu een **eenheidsgevoel** in het land dat bij de onafhankelijkheid definitief verscheurd dreigde tegeraken.

Anderzijds kon hij zijn macht alleen maar handhaven door een **verdeel-en-heers-politiek**: hij deed er alles aan om de macht van de provinciale en regionale elites te beknotten door zijn gezagsgetrouwe figuren over het hele land te verspreiden en zo nodig weer weg te halen of te verplaatsen zodra zij een bedreiging konden vormen voor zijn almacht.

Zolang die aanpak werkte bleef het immense land onder controle, zij het tegen een hoge kost: Mobutu **'herverdeelde'** de middelen van Congo onder zijn entourage die hem zo trouw bleef. Eenmaal die middelen weggesmolten, door het desastreuze economische beleid en geleidelijk ook het inkrimpen van de buitenlandse hulp, begon het regime Mobutu te wankelen.

België bleef in die periode het Congolese regime feitelijk steunen, enerzijds vanuit geopolitieke afwegingen in de context van de Koude Oorlog, anderzijds vanuit een zeker verantwoordelijkheidsgevoel tegenover de Congolese bevolking, een gevolg van de vele banden tussen organisaties en zelfs individuen, dikwijls al vanuit de koloniale tijd.

De **'technische bijstand'**, zoals afgesproken bij de onafhankelijkheid, vervelde geleidelijk tot **'ontwikke-**

lingssamenwerking'.

Congo werd het land dat de grootste jaarlijkse Belgische steun kreeg van alle landen in 'het Zuiden'. De universitaire ontwikkelingssamenwerking maakte daar deel van uit met voorop de samenwerking tussen 'Lovanium' (later: UNIKIN) en de Katholieke Universiteit van Leuven (nu: UCL en KU Leuven).

De studie van die samenwerking en de **evolutie** ervan werd en wordt nog altijd gemaakt.

In dit beperkte kader volstaat het om aan te halen hoe cruciaal die samenwerking wel was (en opnieuw is) voor het Congolese hoger onderwijs.

Tegelijk stellen zich ook bij deze samenwerking vragen naar de mate waarin paternalisme en afhankelijkheid van donoren een rol spelen bij de uitwerking van het lokale beleid. Het is een kwestie waarmee de internationale samenwerking telkens weer worstelt, zeker nu de discussie over de zogenoemde 'dekolonisatie van de ontwikkelingssamenwerking' opnieuw volop gevoerd wordt.

De regimes Kabila

In mei 1997 wordt Mobutu Sese Seko van de macht verdreven door een oorlog die opgezet werd vanuit het kleine buurland Rwanda, overigens een vroeger Belgisch mandaatgebied.

Met zijn inval wilde het nieuwe Rwandese regime, sinds de oorlog en de genocide van 1990-1994, definitief komaf maken met vijandige Rwandese milities en het gevluchte oude leger dat een onderkomen had

gekregen in vluchtelingenkampen in Oost-Congo. De oorlog betekende het begin van de **destabilisatie van heel Congo**, tot vandaag.

Aanvankelijk werd de oude Congolese rebel **Laurant-Désiré Kabila** aan de macht gebracht door zijn Rwandese en ook wel Oegandese broedheren.

In januari 2001 werd hij vermoord en met Westerse, ook Belgische, goedkeuring snel opgevolgd door zijn zoon **Joseph Kabila**.

Onder de regimes van vader en zoon Kabila probeerden de afwisselende Belgische regeringen een nieuwe nauwe relatie op te bouwen met Congo, naar het model van de glorieus tijd van Mobutu.

Toch waren er ook Belgische ministers die zich kritischer opstelden vanwege de vele mensenrechtenschendingen en de niet aflatende politieke en financiële corruptie en het wanbeheer van de staatsmiddelen in het Congo van de Kabila's.

Vooraf in Oost-Congo, een van de rijkste gebieden wat grondstoffen betreft en dat is geen toeval, blijft de chaos voortduren. Sinds de oorlog van 1996-1997 vallen er nog elke dag burgerslachtoffers in de strijd om die rijkdommen onder de meer dan honderd rebellengroepen, al dan niet gesteund door de buurlanden Rwanda en Oeganda.

Het regime Tshisekedi

Joseph Kabila wordt twee keer 'democratisch' verkozen tot president, in 2006 en 2011.

In 2018 stelt hij zich onder grote internationale druk dan toch niet kandidaat voor een, ongrondwettelijke, derde ambtstermijn.

Félix Tshisekedi wordt de nieuwe president, de zoon van de legendarische intussen overleden opposant Etienne Tshisekedi. Maar ook de verkiezing van Félix Tshisekedi is omstreden: hij voldeed niet aan de

voorwaarden om kandidaat te mogen zijn en vooral, hij haalde niet de meeste stemmen.

Toch wordt het politiek manoeuvre van Joseph Kabila om Tshisekedi aan de macht te brengen gedoogd door de Westerse donoren, ook door België. De hoop is op dat ogenblik groot dat de nieuwe president een nieuwe wind zal doen waaien, weg van corruptie en wanbeleid.

Onder meer daarom knoopt de Belgische ontwikkelingssamenwerking weer aan met het verleden en wordt de Democratische Republiek Congo met ongeveer 100 miljoen euro per jaar opnieuw de grootste ontvanger van Belgisch ontwikkelingsgeld.

En wat nu?

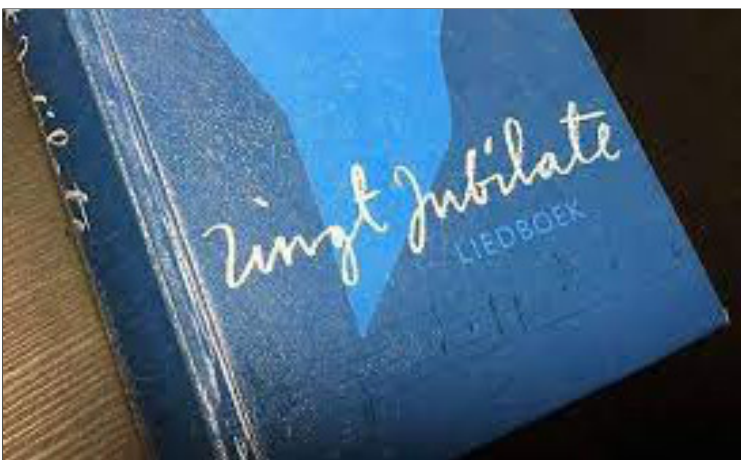
Hardnekkige signalen vanuit de Congolese burgerbewegingen stemmen tot niet veel optimisme voor de toekomst.

Nobelprijswinnaar voor de Vrede (2018) Dr. **Denis Mukwege** vertolkt geregeld de woede en onmacht van de Congolese bevolking die geen of nauwelijks enige vooruitgang ziet in haar leefsituatie.

Niet het Belgische koloniale verleden wordt daarbij als schuldige genoemd, wel het wanbeleid van de eigen leiders met daar bovenop de onverschilligheid van 'het Westen', België inclusief.

Het **koninklijke bezoek** (juni 2022), ook aan Oost-Congo, bracht even enige hoop op meer inzet vanuit de vroegere koloniasator voor definitieve vrede en eindelijk enige welvaart in Congo. Maar met de nieuwe crisissen in Europa lijken de relaties met Congo weer helemaal verdwenen van de Belgische politieke agenda.

ZINGT JUBILATE OP HET INTERNET

De 'blauwe' boeken of 'Zingt Jubilate's'; onze trouwe metgezel in onze vieringen. Maar wisten jullie ook dat 'Zingt Jubilate' een website is, met een schat aan muzikale digitale informatie?

Wat vind je er?

Deze website bestaat al enkele jaren,

maar werd in de loop van het voorbije jaar grondig herwerkt. Ze bestaat uit twee grote afdelingen: 'liedsuggesties' en 'compendium'. Bij de suggesties verschijnt er een kalender waarop alle zon- en feestdagen aanklikbaar zijn. Er opent zich dan een venster met een aangepaste liedkeuze voor de viering van de dag.

Dit is ook de plaats waar je de volledig uitgewerkte antwoordpsalm kan vinden én kunt doorklikken naar een studie-opname.

Sinds kort kun je hier ook een uitgeschreven orgelbegeleiding van de antwoordpsalm downloaden. Klik daartoe in de liedsuggesties op de titel van de antwoordpsalm.

Wanneer je zo op de titel van een lied klikt, word je doorverwezen naar de liedsuggestie zoals ze in het compendium staat. In het compendium wordt alle achtergrondkennis van dat lied bij elkaar gebracht. Vaak staan er ook verwijzingen naar meerstemmige zettingen. Als de zettingen vrij van rechten zijn, zijn ze downloadbaar. Indien niet, dan staat er een verwijzing naar het boek waar je ze kan vinden.

Als je in de bovenbalk op 'compendium' klikt, verschijnt er een databank met liedsuggesties. Voer in het

zoekveld een ZJ-nummer of een stuk van de titel in en de gevraagde fiche komt tevoorschijn. Ideaal als je snel iets wil weten over een lied of snel de antwoordpsalm nodig hebt voor een bepaalde zondag.

Je kan je op de website ook registreren als gebruiker. Een paar keer per jaar sturen we een info-mail met kerkmuzikaal nieuws naar alle geregistreerden. Zo blijf je permanent op de hoogte van ontwikkelingen en cursussen.

Wat vind je er niet?

Downloadbare partituren van de liederen uit Zingt Jubilate vind je er niet omdat dit auteursrechtelijk niet is toegestaan tenzij daar voorafgaandelijke afspraken over gemaakt zijn; wat voor Zingt Jubilate uit 2006 niet gebeurd is. Op dat moment was de vraag naar digitale bestanden nog niet aan de orde. Bij 'www.deucharistiezingen.be', een andere, meer recente publicatie van

ICL, is dat wél het geval. Je vindt er demo-opnames, instructiefilms én downloadbare partituren van de gezongen dialogen.

Enkele cijfers

Je vindt op de nieuwe website meer dan vijfhonderd opnames van liederen en antwoordpsalmen. Alle opnames van de cd-reeks 'Door de wereld gaat een lied' zijn via de site te beluisteren. In het compendium staan 786 fiches met toelichtingen, opnames, (waar mogelijk) downloadbare zettingen en begeleidingen. Kortom, een ware speeltuin vol boeiende informatie voor iedereen die op kerkmuzikaal vlak een beetje verder wil kijken dan 'we zingen hetzelfde als vorige week want dat kennen we al'.

Jos Bielen

artikel overgenomen uit Pastoralia, bisdomblad nr. 6/2022

BETHLEHEM-STAND in Sint-Franciscuskerk te Heverlee op zondag 18 december 2022

Rami Salsa

Palestijnse Belg RAMI SALSAA steunt families ginder door hier houtsnijwerk te verkopen.

Dankzij de bevriende priester Mark Cornelis kon Rami Salsaa jaren geleden in ons land studeren. Hij bleef er wonen, werd Belg en hij werkt nu als management assistent in een internationaal bedrijf. Voor en **tijdens** de kerstperiode probeert hij hier kopers te vinden voor het houtsnijwerk van christelijke Palestijnse gezinnen uit Bethlehem, nadat ook Cornelis dat jarenlang deed. Beelden en kerststallen zijn het, kruisen en kandelaars, religieuze en niet-religieuze voorwerpen en ook kruisjes die voor vormelingen kunnen dienen.

Kerstmis is een hoogtepunt van het jaar voor Bethlehem. Elk jaar rei-

zen duizenden christenen naar de stad om de middernachtmis bij te wonen in of via een schermbeeld aan de Geboortekerk. De vreugdevolle feestelijkheden beginnen al in de namiddag. De smalle straten van de oude stad zijn prachtig versierd. Scouts uit diverse steden zorgen voor een unieke levendige fanfare. Toch blijft Bethlehem, de stad van vrede, als een grote gevangenis. Mensen die erbinnen wonen hebben beperkte mogelijkheden en ervaren zich als gevangenen. Het is gemakkelijker om van België naar Jeruzalem te reizen dan voor Palestijnen om van Bethlehem naar Jeruzalem te gaan.

Rami Salsa werd geboren in 1978 in Beit Sahour, een deelgemeente van Bethlehem met ongeveer veertien duizend inwoners. Volgens de christelijke traditie is Beit Sahour de plaats van de annunciatie aan de herders. "80% van de inwoners is christen", zegt Salsaa. Beit Sahour is het hart van de olijfhoutsnijindustrie in Palestina. Bethlehem herbergt ook veel werkplaatsen, samen met Beit Jala in het noorden. "Verschillende van mijn familieleden verdienen al meerdere generaties de kost met houtsnijwerk. Mijn grootvader, mijn vader, die het 55 jaar lang deed sinds zijn tiende jaar en mijn oudere broer. Vroeger hielp ik mijn vader elke schoolvakantie met zijn **werk**." Bedevaarten en toerisme zorgen er voor inkomsten die vandaag voor een groot

deel zijn weggefallen. Daarom bieden we de kunstvoorwerpen, gesneden uit olijfhout, rechtstreeks aan in kerken.

"Iedere houtbewerker heeft een specialiteit, maar ze gebruiken allemaal olijfhout", weet Salsaa. Ze respecteren de natuur: olijfbomen worden nooit beschadigd. Ze gebruiken de takken alleen na het snoeien van de olijfbomen. Deze takken laten ze eerst lang drogen onder de zon.

Vlak na het begin van de tweede intifada probeerden families hun werkstukken zelf te verkopen in het buitenland, bij kerken in de Vere-

nigde Staten bijvoorbeeld. Dat bleek echter zelden een onverdeeld succes. "De reiskosten waren hoog en de afstanden groot", zegt Rami Salsaa. Bovendien was het nooit vanzelfsprekend om een visum te krijgen.

"Veel Palestijnen, vooral christenen trekken weg. De druk van de Israëliëse bezetting, voortdurende beperkingen, discriminerend beleid, willekeurige arrestaties, confiscatie van land droegen bij aan het algemene gevoel van hopeloosheid onder Palestijnse christenen. Ik probeer diegenen die blijven te helpen", vervolgt hij. "Het zou treurig zijn als de christenen volle-

dig zouden verdwijnen uit het land waar Jezus Christus geboren werd. Zij onderhouden er ook de historische kerken."

Ik zie het als mijn missie om de toegewijde en bekwame kunstenaars van Bethlehem te ondersteunen. Dit is de enige bron van inkomsten voor deze nederige beeldhouwers. Help ons hen te steunen en houd deze oude traditie van olijfhoutsnijwerk in Bethlehem levend!

De Bethlehem-stand is open voor en na de eucharistieviering op zondag om 10.00 u.

Meer info bij Rami Salsaa via 0498-340634 of rami_salsaa@hotmail.com.

OP WEG MET DE FIETS!

De fietsenstalling onder het station in Leuven wordt uitgebreid en blijft gratis. © Vertommen

En de ondergrondse fietsenstalling aan station Leuven is af!

De **nieuwe fietsenstalling** van de NMBS onder het Martelarenplein is klaar. Er is plaats voor 3.722 fietsen.

Je kan de parking bereiken via de trap met de fietsgoot naast het vredesmonument.

Opgelet: buitenmaatse modellen zoals bak-, lig- en cargofietsen kunnen hier niet terecht. Die kan je parkeren in de fietsenstallingen onder het stadskantoor en aan de achterzijde van het station (Martelarenlaan).

Je vindt voortaan dus **drie grote fietsenstallingen in de stationsbuurt**, samen goed voor 10.000 plaatsen.

Je mag je fiets niet parkeren voor het stadskantoor, op het Martelarenplein, op het Benedenplein en aan het begin van de Bondgenotenlaan en de Diestsestraat. Dan belemmer je de doorgang voor wandelaars, blinde en slechtziende mensen en rolstoelgebruikers.

LVN Kessel-Lo – Stadmagazine van november 2022

VAN SUSKE EN WISKE KUN JE LEREN!

Toen ik net in het eerste jaar kwam van mijn middelbare school kwam de titularis bij mijn ouders op bezoek. Wat ze met elkaar bespraken wist ik niet, ik mocht daar niet bij zijn. Op 1 ding na: de volgende morgen zei mijn moeder dat ik meer 'gewone' boeken moest lezen, en geen strips. Dat had de leraar gezegd. En ik was het daar niet mee eens.

Ik was een enorme fan van stripboeken. We hadden de Donald Duck, ik las veel Asterix en Obelix en Lucky Luke, maar Suske en Wiske waren mijn favoriet. De avonturen in verschillende landen en tijden, de humor en ook de verschillende karakters. Ik had het meest met Lambik. Niet omdat ik van bier hield of kaal en dik was (toen nog niet), maar omdat het een echte mens was met zijn goede en kwade kanten. En, ik leerde heel veel van Suske en Wiske vond ik ook.

Wat heel wat mensen niet zo veel in de gaten hebben, is dat er heel wat Bijbelse verhalen of christelijke moraal aan de verhalen van Suske en Wiske ten grondslag liggen. Een voorbeeld: in het verhaal 'De zeven snaren' wil een heks Antanneke op zoek gaan naar een harp met zeven snaren. Iedere keer als de zeven snaren bespeeld worden, worden de zeven werken van barmhartigheid beoefend. Kent u ze? De naakten kleden, de hongerigen te eten geven en de dorstigen te drinken geven zijn er een paar van. Door de plaatjes in Suske en Wiske kon ik onthouden welke die zeven werken waren.

Maar er waren meer verhalen: Het verhaal 'De Snoezige Snowijt' gebruikt het kerstverhaal. Suske en Wiske zijn als een andere Jozef en Maria met een sneeuwbaby op de vlucht, en worden geholpen door drie koningen. Of in het verhaal 'Sjeik El Rojenbiet' keert een weerspannige zoon uiteindelijk terug naar zijn dichtende vader, die sjeik is. De terugkeer van de verloren zoon en een barmhartige vader. In de 'Kale kapper' biedt het verhaal van Samson en Delila inspiratie, waarbij Samson zijn enorme kracht vindt in zijn lange haren. Grappig is dat dit verhaal getekend is aan het begin van de jaren zeventig waarbij mannen lange haren droegen. Lambik is dan degene die niets anders wil dan al die lange haren wil knippen van die heren.

Er was een Suske en Wiske verhaal dat mij als kind nogal bij bleef. Dat was het verhaal 'Het zingende Nijlpaard'. Suske en Wiske gaan samen met Lambik op zoek naar een muziekhorn. Als Lambik mooi op de hoorn blaast komt zijn goede ik tevoorschijn in de vorm van een engel. Als hij vals blaast komt zijn slechte ik tevoorschijn in de vorm

van een duivel. Deze beiden, de goede-ik en de slechte-ik, proberen Lambik over te halen het goede te doen of het slechte te doen. Toen ik dat als 9-jarige las, gaf mij dat een besef van mijn geweten. Dat er een stemmetje in jezelf is waarmee je overweegt wat je moet doen. Dat beeld van die engelachtige goede Lambik en die duivelachtige boze Lambik gaf mij een beeld hoe ik dat kon zien. Dus... jammer toch, leraar van het Middelbaar, maar ik had heel veel aan die strips.

Kort geleden liet deken Patrick Maervoet mij opnieuw het stripalbum 'De pompenplanters' lezen. Het verhaal gaat over de aanleg van handpompen in de oerwouden van Bolivia zodat de kinderen niet meer op zoek hoeven te gaan naar schoon water. Hij zag daarin een mooi bruggetje naar zijn eigen project in de voortuin van de pastorie in Heverlee. Daar wordt een ouderwetse 18de eeuwse pomp geplaatst die tot dan toe in de kelder stond. Zo'n pomp doet je nadenken over de waarde van water. Van schoon water. Van levengevend water. De deken wil nu een pompenplanter zijn opdat de gever van het Leven zelf, God, voor ons een altijddurende bron is. Dankzij Suske en Wiske kun je van alle facetten van je leven een verhaal maken!

pastoor Gerben Zweers, parochiefederatie Heverlee